

- Viden i fællesskab

2014

Frivillig besøgsven

"Det er ikke hvem som helst, der kan blive besøgsven" siger koordinator Gurli Holm. "Ofte er det mennesker, der er anbefalet af andre eller som på anden måde er kendte i lokalområdet og som har et godt ry." En af dem er Helga Nielsen.

Af Anna Marie Langhoff Nielsen, specialpædagogisk konsulent VISS.dk

Gurli Holm fra Svebølle på Sjælland er koordinator for 12 besøgsvenner i Jyderup og Tornved. Besøgsvennetjenesten er organiseret under Røde Kors og den lokale gruppe har udgangspunkt i Røde Kors huset i Jyderup.

Gurli fortæller, at der er tilknyttet en stor gruppe af frivillige til huset som blandt andet driver genbrugsforretningen, laver lydavis, strikker strømper til videresalg og gaver til 3. verdenslande. Derudover er der telefonviften, hvor der dagligt ringes rundt til ældre enlige for at høre, om de har det godt. Den frivilliges opgave her er at foretage det første opkald, og så ringer den ældre videre til den næste, indtil alle fjorten ældre i telefonkæden har fået et opkald, og man har sikret sig, at de har det godt.

Gurli har været koordinator for besøgsvennerne i cirka to år. Hun har hver fredag i mange år været frivillig i Røde Kors genbrugsforretning i Svebølle, og da hun blev spurgt, om hun ville være koordinator for besøgsvennetjenesten, sagde hun, ja. Som tidligere sygehjælper gennem 30 år har Gurli et godt kendskab til ældre og ved, hvor afgørende det er for den ældre at have kontakt med andre mennesker. Det kræver ikke særlige kvalifikationer at blive koordinator udover lyst og tid til opgaven og så en glæde ved at arbejde med andre mennesker. Som en form for oplæring tilbydes koordinatoren forskellige kurser gennem Røde Kors. Kurserne, som er landsdækkende, foregår altid i Fredericia, de er gratis, og udgifterne til kørsel bliver også betalt.

"Behovet for besøgsvenner er meget stort", fortæller Gurli, og hun kunne sagtens bruge flere i sit netværk. Besøgsmodtageren er typisk en ældre, enlig person, som ikke har familie eller et netværk tæt på. Ofte er det ugentlige besøg fra besøgsvennen den eneste sociale kontakt, den ældre har, udover besøgene fra hjemmeplejen. Den ældres ønske om at få en besøgsven formidles gennem hjemmeplejen, som har den daglige eller ugentlige kontakt med borgeren. Gurli prøver så at matche borgeren med en besøgsven, som hun tænker passer til netop denne borger. Gurli fortæller, at hun nogle få gange har været udsat for, at besøgsven og borger ikke passede sammen. Det kunne fx handle om, at der har været for stor aldersforskel, for stor forskel i det man interesserer sig for at tale om, eller borgerens hjem er så beskidt, at besøgsvennen ikke er tilpas med at være der.

Hvis Gurli ikke kan finde en besøgsven til en borger, tager hun derfor ofte selv besøget eller prøver at få en anden besøgsven til at være besøgsven for mere end én borger.

"Det er ikke hvem som helst, der kan blive besøgsven" siger Gurli. "Ofte er det mennesker, der er anbefalet af andre, eller som på anden måde er kendte i lokalområdet, og som har et godt ry." Gurli tager altid hjem til den nye besøgsven, og som hun siger "ser med skarpe øjne" på den nye frivillige. Når hun har vurderet, at den nye er egnet til opgaven, matcher hun denne med en borger. Det første besøg hos borgeren foretager de altid sammen, uanset om der er tale om nye eller gamle

frivillige. Det indledende møde er vigtigt i forhold til, at borger og besøgsven kan se hinanden an, og at de får afstemt deres forventninger. Både besøgsven og borger skal have mulighed for at sige fra, men Gurli opfordrer dem til at give det en chance, så kan de bedre vurdere, om det på sigt kan bære.

En af Gurlis besøgsvenner er Helga Nielsen på 82 år. Hun har været et kendt ansigt i Jyderup, da hun igennem mange år drev byens eneste legetøjsforretning. Da hun blev pensionist, så hun en annonce i Ældresagens blad, om at de manglede besøgsvenner, og hun besluttede sig for at prøve det. Helga er glad for at være besøgsven, og selvom hun har et stort socialt netværk, lå det dengang lige for at sige ja til at være frivillig. "Jeg kom allerede hos to damer, jeg kendte i forvejen, og som jeg besøgte jævnligt, og som altid blev meget glade for at få besøg. Det ville jeg jo også selv blive, og så længe jeg er frisk og kan cykle, vil jeg gerne hjælpe andre og glæde dem med mit besøg. Det er jo ikke dem alene, der får noget ud af det, det gør jeg også".

Helga har været besøgsven for fire forskellige borgere og kommer i dag hos en ældre mand og hans kone, som har Alzheimer demens. Helga fortæller: " Ved det første besøg var jeg noget i tvivl, om det kunne fungere, da manden kun talte om sig selv. Men Gurli opfordrede mig til at give det en chance, og i dag er jeg rigtig glad for at komme i deres hjem. Jeg synes heller ikke, jeg bare ville give op efter en gang".

Helga har derudover sagt ja til at være besøgsven for en dame på firs år, som gerne vil have mulighed for at komme ud og gå en lille tur en gang om ugen.

På spørgsmålet om hvilke retningslinjer, der er for at være besøgsven, fortæller Helga, at hun gennem besøget af koordinatoren blev introduceret til, hvad opgaven indebar, både gennem en brochure og gennem en snak. "Etikken er vigtig, fx må der ikke være noget med penge mellem os, vi må aldrig modtage gaver, og vi skal heller ikke fungere som hjemmehjælp, med mindre der opstår en akut situation, hvor den ældre har brug for hjælp."

Helga oplevede hos en tidligere besøgsmodtager, at den ældre dame, som sad i kørestol, havde siddet uden varme hele dagen. "Her fik jeg pakket hende ind i tæpper, og lavet noget varm kaffe, hvilket hjemmehjælpen ikke kunne".

Helga fortæller, at der også er retningslinjer for, hvilke emner man må bringe på bane. "Vi må ikke snakke politik, økonomi og religion, med mindre borgeren selv bringer emnerne på bane. Det ægtepar, jeg kommer hos nu, er med i Pinsekirken, og det vil manden gerne tale om, så det gør vi, og det er såmænd meget interessant for mig".

Tavshedspligten er også vigtig, så man refererer ikke fra sine besøg til andre og nævner heller ikke, hvem man er besøgsven for til andre.

De frivilliges indsats bliver anerkendt gennem Røde Kors lokalgruppe ved to årlige arrangementer for alle i besøgsordningen. Om sommeren arrangeres en tur til en kro, hvor der serveres kaffe og lagkage, og om vinteren inviteres til julehygge. Helga har været med en enkelt gang: " Det har såmænd været fint, men jeg behøver ikke at få noget for at være besøgsven, det er jo ikke derfor, jeg gør det."

På spørgsmålet om, hvad det sværeste ved at være besøgsven er, fortæller Helga: " Det er ikke rart, når man kommer hos den ældre, og der så ikke bliver lukket op. Jeg har prøvet, at den ene af mine besøgsmodtagere var død, og en anden pludselig var flyttet på plejehjem. Her kunne det være rart at have fået besked, men det kan man ikke forvente hjemmeplejen gør. Så hvis familien ikke kontakter mig, så får jeg det ikke at vide. Man knytter sig jo til dem, man besøger, og så kan det være svært, når det pludselig er slut, uden man fik sagt ordentligt farvel."

Men dette afholder ikke Helga fra at fortsætte som besøgsven. Nu glæder hun sig til hun sammen med Gurli skal besøge sin nye besøgsmodtager, og det er især dejligt, at denne dame gerne vil ud at gå en tur.